

Beleidsplan 2022- 2026

PERIODE 2022-2026

VOORWOORD

KBO Best is een belangrijke gemeentelijke kring binnen KBO Brabant. Omdat KBO Brabant een Beleidsplan voor de jaren 2022 tot 2026 heeft gepresenteerd waar wij ons van harte bij aansluiten, hebben wij dit als basis voor ons ACTIEPLAN genomen.

KBO wordt zowel door leden als bestuurders gezien als een waardengemeenschap. Een waarden gemeenschap is een groep mensen die met elkaar ervaringen delen over wat ze belangrijk vinden in het leven en die zich verbonden weten met elkaar.

Het activiteitenplan omschrijft de ambities van KBO Best voor de komende jaren. Vanwege de corona pandemie zal ons leven er anders uit gaan zien. Het meerjarenbeleidsplan zal zich dan ook vooral richten op wat is de KBO en wat zijn de activiteiten die wij doen. Naast de structuur van de vereniging wordt onder meer ingegaan op het ledenbestand, de individuele en collectieve belangenbehartiging, de relatie met KBO-Brabant, de samenwerking met verschillende organisaties, met name ouderenorganisatie (PVGE) en bedrijfsleven, de sociale en culturele activiteiten, de vrijwilligers, de huisvesting en de financiën. KBO Best is de grootste vereniging in Best, zij bestaat al meer dan 60 jaar, wordt alom gewaardeerd en gerespecteerd en maakt een onlosmakelijk deel uit van onze Bestse samenleving. Deze waardering en respect is niet alleen gebaseerd op de vele activiteiten van de vereniging maar vooral op de betrokkenheid en inzet van het grote aantal vrijwilligers. Daarnaast behartigt KBO Best de individuele belangen van haar leden en maakt zij naast de PVGE en onafhankelijken deel uit van de SeniorenRaadBest die de collectieve belangen van alle senioren in Best behartigt. Het beleidsplan vormt de basis voor de jaarlijkse activiteiten waarin de prioriteiten voor het betreffende jaar worden aangegeven.

Paul Gondrie
vz KBO Best

Wil Vlemmix
bestuurslid

Vastgesteld in de ALV d.d. 14 april 2022

De leden van de vereniging

De leden vormen de kern van onze vereniging. Het bestuur is faciliterend en ondersteunt de leden in hun activiteiten binnen de vereniging. Het bestuur staat een grote betrokkenheid van de leden in de vereniging voor. Het huidige aantal leden bedraagt bijna 1700.

We willen als KBO-Best uitnodigend zijn voor zowel jonge als oudere senioren door middel van eigentijdse activiteiten. Om jonge senioren te binden zullen er nieuwe activiteiten moeten worden ontwikkeld.

- We gaan ons extra richten op de doelgroep van 55-70 jaar en ouder.
- Dienstbaarheid vormt een centraal begrip in ons denken en doen.
- We gaan jongere senioren benaderen om lid van onze KBO te worden en vragen of ze zich, al dan niet op projectbasis, willen inzetten ten behoeve van onze activiteiten.
- We willen actief uitdragen dat onze KBO open staat voor iedereen.
- We zoeken de samenwerking met de PVGE waarbij we uitgaan van onze eigen kracht.
- We gaan actief aan de slag met ledenwerving waarbij we ons ter beschikking staande middelen gaan inzetten zoals PR en digitale middelen.

Omgevingsverkenning

Meer dan de helft van de volwassen Brabanders is boven de 50. Het aantal 75- plussers neemt fors toe, daarmee ook de behoefte aan aangepaste zorg. De behoefte aan intensieve zorg stijgt vooral boven de 85. In het regeringsbeleid ligt de nadruk op mantelzorg, maar die zal in de toekomst minder beschikbaar zijn. Doordat het aantal kinderen en kleinkinderen afneemt, zijn er ook minder naasten die hulp en ondersteuning kunnen bieden, waardoor de behoefte aan beroepsmatige zorg toeneemt. 92 Procent van de 75-plussers woont nu nog zelfstandig, vaak in een woning of een woonomgeving die niet (meer) geschikt is. Deze ontwikkelingen vragen om concrete actie. Neemt de behoefte aan zorg op latere leeftijd toe, in de periode daarvoor vervullen senioren als vrijwilliger een grote rol in de samenleving, ook in Brabant. Uit onderzoek blijkt dat elke euro die wordt geïnvesteerd in de vrijwillige inzet vanuit Brabantse lokale seniorenverenigingen, een rendement oplevert van 17 euro (bron: Stichting Oikos, 2012).

Missie

De KBO ziet zelfbeschikking van ouderen als belangrijk uitgangspunt voor een gelukkig leven. Alle activiteiten van de organisatie zijn gericht op het realiseren van dat doel. Onder zelfbeschikking wordt verstaan: het recht

om tot aan het eind, en zoveel mogelijk, in de eigen vertrouwde omgeving, zelf te kunnen beslissen over hoe het leven wordt geleefd, daarbij geholpen door de sociale omgeving, professionals en de overheid.

Visie

KBO-Best is niet louter een service-instituut, een belangenbehartiger, maar een organisatie die opereert vanuit een visie op de samenleving. Collectiviteit, solidariteit en goede omgangsvormen zijn belangrijke begrippen. Centraal staan compassie, nabijheid, het streven naar een waardevol leven, ongeacht leeftijd en maatschappelijke welstand. Door leden, vrijwilligers en bestuurders wordt sterke waarde gehecht aan het feit dat het een organisatie is met Brabantse roots. Daarvan bestaat de meerwaarde uit het feit dat er korte lijnen zijn naar de leden, lokale en regionale bestuurders. Die fijnmazige organisatiestructuur maakt het voorts mogelijk om de belangen van senioren ook op landelijk niveau gedegen te behartigen. Prioriteiten wonen, zorg, bestrijding van eenzaamheid worden voor de komende beleidsperiode gezien als de hoofdprioriteiten. Het ideaal van zelfstandigheid van senioren kan alleen worden gerealiseerd als de persoonlijke (materiële) omstandigheden daartoe de mogelijkheden bieden. Het streven naar een toereikend inkomen (AOW, aanvullend pensioen, toeslagen) is geen doel op zich, maar wordt gezien als een middel om het doel - een menswaardig leven - te realiseren. Bij zelfstandigheid hoort ook het stimuleren van zelfredzaamheid, al dan niet met steun van vrijwilligers.

Kernactiviteiten

Samengevat zijn in de periode 2022-2025 de kernactiviteiten:

1. Mogelijk maken dat senioren elkaar ontmoeten
2. Adequate belangenbehartiging
3. Behoud/verbeteren van de inkomenspositie van senioren
4. Beschikbaarheid aangepaste woningen en een veilige woonomgeving
5. Beschikbaarheid van vervoer
6. Beschikbaarheid van zorg en ondersteuning als belangrijke bijdrage aan welzijn
7. Marketing
8. Communicatie

Tijdens het extra Regionaal Beraad in september 2021 bleek dat de achterban prioriteit wenst te geven aan belangenbehartiging en communicatie inzake de inkomenspositie van senioren, wonen en een veilige woonomgeving, zorg en welzijn.

Uitwerking van de kernactiviteiten

Ad 1. Ontmoeting

De Raad voor de Gezondheid en Samenleving heeft in een advies aan de regering (titel: 'De derde levensfase, geschenk van de eeuw') vastgesteld dat er onvoldoende beleid is, gericht op de invulling van het leven tussen 65 en 80. Het gaat dan om het kiezen van een maatschappelijke rol of functie. Er is behoefte aan het ontwikkelen van ideeën op dit gebied. Wensen zijn er zowel bij de betreffende leeftijdsgroep (zinnvolle invulling van de derde fase) als bij de samenleving als geheel, die behoefte heeft aan een productieve inzet van ouderen, zo die daarvoor kiezen. KBO-Best zal hierin het voortouw nemen. Doelstelling: het stimuleren van een zinnvolle invulling van het leven na 65+

Ad 2. Belangenbehartiging

Belangenbehartiging is de overkoepelende opdracht van de KBO en vindt plaats op verschillende niveaus. Lokaal: het organiseren van ontmoeting en ontspanning en het vormen van lokale netwerken wordt gezien als een van de belangrijke taken van de plaatselijke Afdelingen. De belangenbehartiging begint bij de Afdelingen. Daar komen de signalen vandaan op basis waarvan tot actie of beleidsondersteuning wordt besloten.

Gemeentelijk: de belangenbehartiging naar de gemeentelijke overheid is een taak van de Kringen, die hiervoor nauw samenwerken met de Afdelingen. De Kringen kunnen hierbij een beroep doen op ondersteuning door het bureau van KBO-Brabant.

Provinciaal en landelijk: KBO-Brabant behartigt de belangen van senioren op provinciaal en op landelijk niveau, zoveel mogelijk in samenwerking met andere organisaties.

Ad 3. Inkomen

Armoede: uit de publicatie 'Armoede in kaart' (2018) van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat vooral senioren met een AOW-gat of louter een AOW-uitkering een ontoereikend inkomen hebben. Ook senioren boven de 90 leven relatief in armoede, omdat ze onvoldoende pensioen hebben opgebouwd. Doordat aanvullende pensioenen de afgelopen twaalf jaar niet zijn aangepast aan de prijsstijging (indexering) hebben veel gepensioneerden moeten inboeten op hun koopkracht. De koopkrachtachterstand van een aanvullend pensioen kan wel tot twintig procent oplopen. Voor senioren die de touwtjes niet aan elkaar kunnen knopen is er een veelheid aan gemeentelijke regelingen, waarvan het bestaan bij de beoogde gebruikers niet bekend is. Via de adviseurs van KBO-Best (belastinginvullers, Wmo-cliëntondersteuners, thuisadministrateurs en ouderenadviseurs) komt veel informatie binnen die kan helpen een goed inzicht te krijgen in de omvang van armoede onder ouderen

Doelstelling: er komt een database met informatie over de inkomenspositie van ouderen. Deze doelstelling wordt als volgt gerealiseerd:

De informatie die bij ondersteuners bekend is ten aanzien van de inkomenspositie van ouderen wordt verzameld. Er wordt over de resultaten gerapporteerd en – waar nodig – leidt dit tot concrete, aanvullende initiatieven van de werkgroep ‘Bestaanszekerheid’.

In de communicatie wordt aan dit onderwerp extra aandacht besteed.

KBO-Best profileert zich in zijn voorlichting in de komende beleidsperiode in het bijzonder op de thema’s die te maken hebben met besparingsmogelijkheden, kortingsregelingen en technische ontwikkelingen die voor senioren van belang zijn.

Pensioenen: de aanvullende pensioenen staan onder druk door de aankomende hervorming van het pensioenstelsel. Wat daarvan de gevolgen zijn voor huidige en toekomstige gepensioneerden is op dit moment nog onbekend. Prioriteit voor de KBO is herstel van de indexering die al sinds twaalf jaar niet is toegepast en het feit dat huidige en toekomstige gepensioneerden geen nadeel mogen ondervinden van de pensioenhervorming. Het gesprek over de stelselherziening moet niet over de hoofden van de gepensioneerden gevoerd worden maar in overleg met de gepensioneerden. Het gaat hier om landelijke belangenbehartiging. KBO-Brabant ontwikkelt zelf of in samenwerking met gelijkgestemde organisaties initiatieven die kunnen leiden tot het realiseren van de doelen.

Doelstelling: ten aanzien van aanvullende pensioenen is de inzet van de KBO dat gepensioneerden geen financieel nadeel mogen ondervinden van de toekomstige stelselwijziging en dat de achterstand die is ontstaan door het achterblijven van indexering zal worden ingehaald.

In het communicatiebeleid krijgen deze thema’s prioriteit.

Ad 4. Wonen en leefomgeving

Wonen: te veel senioren wonen op een manier die niet geschikt is. Ze zouden wel willen verhuizen maar geschikt aanbod ontbreekt. Er is een grote achterstand in te halen. Tegemoet komen aan de woonwensen van senioren vraagt van gemeentes om souplesse in de toepassing van regels en om een toepasselijke woonvisie. Dit probleem laat zich niet oplossen met gemakkelijke blauwdrukken. De situatie per stad, dorp, of wijk is zo verschillend dat maatwerk nodig is. Om deze processen te kunnen ondersteunen heeft KBO-Brabant de deskundigheid op het bureau versterkt.

Doelstelling: KBO-Brabant bevordert dat in de komende beleidsperiode alle gemeentes in het werkgebied een woonvisie ontwikkelen. Deze doelstelling wordt als volgt gerealiseerd: Aan de Kring wordt gevraagd om te inventariseren welke gemeentes nog geen woonvisie hebben ontwikkeld of op het punt staan zo’n visie te realiseren. In beide gevallen worden initiatieven genomen om ervoor te zorgen dat vertegenwoordigers van KBO-Brabant bij de ontwikkelingen worden betrokken. Hetzelfde geldt voor de woningcorporaties die actief zijn in het werkgebied van KBO-Brabant. Een plek verwerven in het overleg over de ontwikkeling van woonvisies wordt gezien als een lange-termijntraject. Op korte termijn is het noodzakelijk oplossingen aan te bieden voor senioren die hun vervoer niet zelf kunnen regelen.

KBO-Best maakt samen met de PVGE deel uit van de Seniorenraad. Gezamenlijk zullen we optrekken om bij de gemeente actief te pleiten voor een betere seniorenhuisvesting.

Ad 5. Mobiliteit

In onze gemeente hebben we een vrijwilligersorganisatie die inwoners met problemen op het gebied van vervoer de helpende hand biedt, de Algemene Hulpdienst. Hiervoor wordt een zeer redelijke vergoeding gevraagd. Wij kijken of er nog alternatieven voor seniorenvervoer moet worden gezorgd.

Ad 6. Zorg en welzijn

Zorg: 'Zorg' is een rekkelijk begrip. Het bestaat uit de inzet van naasten bij algemeen dagelijkse verrichtingen: de mantelzorg. Zorg bestaat ook uit de inzet van beroepskrachten via een zorgaanbieder. Maar ook uit ondersteuning via vrijwilligers die kunnen helpen bij het verkrijgen van hulp via gemeente, zorgkantoor en zorgaanbieders. De KBO ziet een taak bij het realiseren van ondersteuning en doet dat via vrijwillige ouderenadviseurs die de weg kunnen wijzen in de sociale kaart van een gemeente. Sinds de invoering van de Wmo (2015) zijn er in onze gemeente meerdere Wmo-clientondersteuner beschikbaar, een uiterst succesvolle voorziening. Daarnaast beschikt KBO-Brabant over een door vrijwilligers bemande Juridische Helpdesk en is er een opleiding voor ouderenadviseurs en cliëntondersteuners. Sinds kort is er ook een Wlz-team van vrijwilligers die kunnen adviseren over de financiële gevolgen van Wlz-opname van een partner. De inzet van Wmo-clientondersteuners start in veel gevallen te laat, meestal pas na een melding van de gemeente.

Doelstelling: extra aandacht voor voorlichting inzake beschikbare deskundigheid.

In het communicatiebeleid wordt extra aandacht besteed aan de beschikbaarheid van deze adviseurs en ook aan het feit dat hulp in een zo vroeg mogelijk stadium ingeroepen kan worden.

Zelfredzaamheid: het bevorderen van zelfredzaamheid is een kernbegrip in de visie van de KBO Om dat doel te kunnen realiseren, is het hebben van een goed netwerk van sociale contacten van groot belang. Bij de kwaliteit van leven gaat het niet alleen om algemene dagelijkse verrichtingen, maar ook om samen dingen doen, activiteiten ondernemen, ontspannen of een goed gesprek. Eenzaamheid: bij een gemis aan welzijn gaat het soms om onuitgesproken behoeften. In dat verband duikt het woord eenzaamheid op, zonder dat meteen duidelijk is hoe die eenzaamheid bestreden kan worden. Deelnemen aan culturele activiteiten kan gezien worden als een van de oplossingen.

Doelstelling: het bestrijden van eenzaamheid krijgt een extra impuls. Waar het gaat om existentiële gevoelens van eenzaamheid is een team van goed opgeleide vrijwillige professionals beschikbaar. Aan het belang van sociale netwerken en de manier waarop ze opgebouwd kunnen worden wordt in het communicatiebeleid van KBO-Brabant de komende vier jaar

extra aandacht besteed. De Kringen worden gestimuleerd in hun gemeentes in overleg te gaan met musea, theaters, filmhuizen met het doel te komen tot arrangementen speciaal voor senioren.

Ad 7. Marketing

Werving: Een op de zes senioren in Noord-Brabant is lid van KBO-Brabant, die daarmee een van de grootste seniorenorganisaties van Nederland is. Maar de groei van het ledenbestand blijft achter bij de groei van het aantal ouderen.

Doelstelling: minstens behoud van het huidige ledenaantal en een groei van het aantal jongere senioren. Deze doelstelling wordt als volgt gerealiseerd:

Zonder de belangen van de huidige leden te verwaarlozen, wordt in de komende beleidsperiode in het bijzonder aandacht besteed aan de werving van leden onder nieuwe senioren in Best. Hiervoor wordt een actieplan ontwikkeld.

Ad 8. Communicatie

Zichtbaarheid: wil KBO-Brabant met gezag kunnen opereren, dan is zichtbaarheid in het publieke debat zowel provinciaal als landelijk van belang

Doelstelling: KBO-Brabant wil zijn positie in het overleg met gemeentes in de komende beleidsperiode aantoonbaar versterken. Er komt een inventarisatie (dataverzameling, onderzoek) rond de vraag welke ontwikkelingen op gemeenteniveau plaatsvinden die de positie van senioren raken en er worden initiatieven genomen om ervoor zorgen dat KBO-Brabant daarbij aan tafel zit. **Input uit de Afdelingen:** bij het ontwikkelen van beleid is het belangrijk dat het bureau van KBO-Brabant een goed beeld heeft van wensen bij de Afdelingen. Daarnaast zal bijzondere aandacht worden gegeven aan een goede communicatie over ontwikkelingen op provinciaal en landelijk niveau. **Doelstelling:** voor elk jaar wordt een specifiek op dat jaar afgestemd communicatieplan gemaakt dat aansluit bij de prioriteiten voor dat jaar. **Belangrijk aandachtspunt:** de transitie naar een organisatie die aantrekkelijk is voor jongere senioren met de daarbij behorende restyling van de organisatie en zijn uitingen. KBO Best zal in deze periode een enquête uitzetten waarin we uw mening vragen over onze website, Prikbord en onze Facebook-pagina.